

Zážitkové trasy
v centru Evropy

Víno & architektura

nextroom – architektur im netz

Juerg Meister

Helga Kusolitsch

Vydalo ARGE centropo

2007

Zážitková trasa centrem Evropy	5
--------------------------------	---

Víno & architektura v centrope	7
---------------------------------------	---

Město & víno

Unger & Klein Wine Shop, Vídeň (AT)	10
-------------------------------------	----

Vinařství Christ, Vídeň (AT)	12
------------------------------	----

Vinařství Wieninger, Vídeň (AT)	14
---------------------------------	----

Vinotéka vino dei vini, Bratislava (SK)	16
---	----

Vinotéka sv. Urbana, Bratislava (SK)	18
--------------------------------------	----

Krajina & víno

Vinařství Sonberk, Pouzdřany, Jihomoravský kraj (CZ)	20
---	----

Barokní vinné sklepy, Pavlov, Jihomoravský kraj (CZ)	22
---	----

Skansen Strážnice, Jihomoravský kraj (CZ)	24
---	----

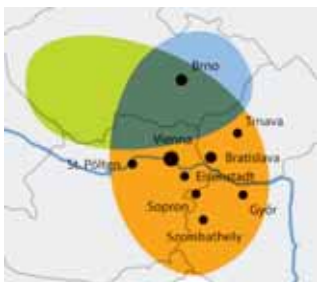
Vinařské městské muzeum, Krems a. d. Donau, Dolní Rakousko (AT)	26
--	----

Vinařská expozice a hotel Loisiium, Langenlois, Dolní Rakousko (AT)	28
--	----

Vinařské uličky v oblasti Weinviertel, Hadres, Alberndorf, Galgenberg, Dolní Rakousko (AT)	30
---	----

Sklepy & víno	Premonstrátský klášter Louka, Znojmo, Jihomoravský kraj (CZ)	32
	Salon vín ČR, zámek Valtice, Jihomoravský kraj (CZ)	34
	Fuggerův dům, Častá, Bratislavský kraj (SK)	36
	Městská vinotéka, Pezinok, Bratislavský kraj (SK)	38
	Vinotéky a vinné sklepy, Trnava (SK)	40
	Vinné sklepy, Cák, župa Vas (HU)	42
	Opatské vinařství Pannonhalma, Győr, župa Győr-Moson-Sopron (HU)	44
Jezero & víno	Dům vinařské kultury Gols, Burgenland (AT)	46
	Vinařství Esterházy II, Trausdorf an der Wulka, Burgenland (AT)	48
	Vinné sklepy Arachon, Horitschon, Burgenland (AT)	50
	Vinařství Weninger, Balf, župa Győr-Moson-Sopron (HU)	52
	Ohňová věž, Šoproň, župa Győr-Moson-Sopron (HU)	54
	Světové dědictví Fertő-Neusiedler See, župa Győr-Moson-Sopron (HU) a Burgenland (AT)	56
	Informace	Internetový průvodce route.centrope.info
	Čtyřjazyčný vinařský slovníček	60
	Partneři & další informace	62
	Impressum & fotoindex	64

ZÁŽITKOVÁ TRASA CENTREM EVROPY

Kdo cestuje po **centrope**, získá brzy dojem, že viděl půl Evropy. Přeshraniční region jižní Moravy, Dolního Rakouska, Vídně, Burgenlandu, západního Slovenska a západního Maďarska je natolik rozmanitý, že ho lze zcela oprávněně označit za „střední Evropu v malém“. Středoevropský region může svým obyvatelům i návštěvníkům nabídnout pestrou směs

památek a zajímavostí. Málokde jinde v Evropě leží tak těsně vedle sebe městské aglomerace a nedotčená příroda jako v **centrope**. Lužní lesy podél Dunaje, Moravy a Dyje jako zelené plíce krajiny, výběžky Alp a Karpat i Nezdiderské jezero jsou jen nejnápadnějšími kameny v mozaice nedotčených přírodních území ve středoevropském regionu. Těsné propojení nabídky kultury a zábavy ve velkých městech Vídní, Bratislavě, Brně a Győru s rekreační hodnotou hned čtyř národních parků a jedinečných kulturních krajín, s nespočty sportovními a volnočasovými možnostmi v přírodní aréně regionu dělají z **centrope** místo s maximální kvalitou života.

Zajímavosti přede dveřmi

Využívání přeshraniční turistické nabídky se pro některé „Centropany“ stalo již samozřejmostí. Přeshraniční cyklistické a turistické trasy, národní parky a rezervace i bohatá kulturní nabídka ve městech a regionech **centrope** těší nejen zdejší obyvatele. Z vlastní zkušenosti však víme, že na mapě turistické destinace **centrope** ještě zbývá hodně „bílých míst“, především pokud jde o cíle mimo turistický mainstream.

V publikační řadě Trasy **centrope** odborníci z oblasti cestovního ruchu předkládají zajímavou koncepci zážitkových cest středoevropským regionem. Tyto zvláštní průvodce spojují zajímavá místa v regionu **centrope** včetně těch, která

leží mimo hlavní turistické trasy. Tematické výlety umožní obyvatelům a návštěvníkům prožívat **centrope** jako společný region. Části těchto tematických tras lze navštívit na jednodenních výletech. Kdo má více času, najde tipy pro delší pobyty v regionu, nabídku doplňují možnosti ubytování a různé zajímavosti.

Víno & architektura

Trasa **centrope** Víno & architektura je první z těchto zážitkových tras a povede vás na vybraná místa, na nichž se odráží propojení vína a architektury. Představuje 24 příkladů – vinařství a vinných sklepů, vinoték a degustačních místností, vinařských stezek i klenotů soudobé architektury – a vzbuzuje chuť objevovat a rovnou na místě ochutnávat. Doufáme, že se tomuto průvodci podaří vzbudit trochu zvědavosti na návštěvy za hranicemi a na objevování rozmanitostí středoevropského regionu. Svazek, který leží před vámi, vznikl v rámci projektu INTERREG **centrope** spoluprací sdružení a oddělení cestovního ruchu z partnerských měst a regionů **centrope** a vyšel v češtině, maďarštině, němčině a slovenštině.

Cestování plné požitků přeje
pracovní skupina **centrope**

VINO & ARCHITEKTURA V CENTROPE

Víno má vždycky něco společného s prostorem. Ať je to prostor krajiny, kulturní prostor nebo prostor budovy, o kterém zde bude hlavně řeč, nelze popřít vzájemné působení mezi kvalitou a požitkem, mezi historií a charakterem. Proto vede první ze zážitkových tras **centrope** ke 24 architektonickým cílům ve znamení ušlechtilé šťávy z vinné révy, kterou v centru Evropy ovlivnila řada historických, politických i přírodních faktorů.

Od labyrintu sklepů vykopaných v písku dávno vyschlého pravěkého moře až po nejmodernější výrobní haly; tam, kde se vinařská kultura, zapomenutá během změn politického systému, probouzí k novému životu, tvoří uvedené cíle hustou síť architektury a kultury, náboženství a historie. A přes svou rozmanitost vykazují společné regionální rysy. Technika a kultura vinařství a vinohradnictví vyžaduje všude určité užitkové stavby. A také požívání vína vykazuje shodné přeshraniční rysy.

Přeshraniční architektura

Anonymní vinné sklepy v oblasti Weinviertel poznávají své slámou pokryté protějšky na zelených pahorcích v maďarském Cáku. Podzemní labyrinty najdeme v rakouském Retzu stejně jako v moravském Znojmě. Novodobé využití historických klášterních budov je tématem stejně tak v muzeu vína u dominikánů v rakouské Kremži jako v premonstrátském louckém klášteře nebo v maďarské Pannonhalmě, kde se v moderních budovách navržených ateliérem CZITA architects zpracovává vinná sklizeň benediktinů.

„Vinný boom“ ve znamení soudobého mezinárodního designu je patrný především v početných burgenlandských vinařstvích, ale i ve zbytku regionu **centrope** se tento vývoj začíná uplatňovat. Tak v moravských Pouzdřanech dokončil pražský architekt Josef Pleskot Vinařství Sonberk a také na maďarskou stranu Neziiderského jezera přinesla inovativní architektonické kanceláře „propeller z“ moderní vinařskou architekturu v podobě Vinařství Weninger.

Zážitky s vínem

Všude lze také zjistit, že víno & architektura se výborně hodí i ke trávení volného času, plnému zajímavých zážitků. Ať je to folklórní představení v kulisách historických vinařských domů v českém skanzenu ve Strážnici nebo v Zážitkovém světě vín LOISIUM amerického architekta Stevena Holla, z něhož se již stala ikona soudobé architektury. Vídeňské hospůdky nabízející posezení u „letošního“ pak mají protějšek ve vinárnách v historických měšťanských domech slovenských vinařských měst Pezinok a Trnava. A ochutnávat a nakupovat víno v elegantním a vkusném prostředí lze v bratislavské vinotéce Vino dei Vini mladého architekta Martina Skočece stejně jako v centru Vídně u Ungera & Kleina od zkušené dvojice designérů Eichinger oder Knechtl.

Architektonické cíle jsou doplněné tipy, zajímavostmi kolem vína a nabídkami uměleckých zážitků, výletů, suvenýrů i akcí. Pro vaše tělesné blaho jsme nakonec vyhledali i několik možností ubytování, které budou rozhodně zajímavé i pro zájemce o architekturu.

Vinařská architektura na síti

Všechny cíle ve svazku Víno & architektura, který leží před vámi, jsou uvedeny i v internetovém průvodci **route.centrope.info**, který kromě toho nabízí i řadu zajímavých rozšíření a aktualizací. Přímé propojení s evropskou architektonickou databází nextroom.at vás zavede k fundovaným informacím o architektuře. A jako servis pro pohodlnou přípravu výletů jsou na síti k dispozici i mapy oblastí, plánky měst a odkazy na regionální organizace cestovního ruchu.

Připravili jsme pro vás několik atraktivních tras, můžete si však sestavit i zcela individuální výlety. Všechny cíle jsou přehledně zakresleny do plánu a označeny příslušnými symboly jako architektura, gastronomie nebo ubytování. Ať se chcete vypravit se na návštěvu některého regionu, putovat po stopách určitého architekta nebo projít všechny vinotéky ve městech **centrope** – internetový průvodce vás podpoří ve všech individuálních přáních.

Ještě zajímavější to bude, až vyjdou další Zážitekové trasy v srdci Evropy. Potom budete moci po libosti zkombinovat túru po vinných sklípcích s večerním požítkem z hudby v nejmodernějším koncertním sále nebo si po odpočinku v designových lázních vychutnáte ušlechtilý nápoj v retro-stylu budovy ze 70. let. Pak se totiž v internetovém průvodci jednotlivá témata spojí do jediného průvodce po **centrope** a vytvoří pestrou zážitkovou cestu za vínem, hudbou, přírodou a rekreací.

Vydejte se tedy na cestu – nejprve ve znamení vína & architektury – a užijte si architektonické prostory v srdci Evropy, kde se lisuje, kvasí a zraje víno, kde se prezentuje a ochutnává, pije i oslavuje.

Helga Kusolitsch

UNGER & KLEIN WINE SHOP

Vídeň (AT)

V srdci Vídně můžete ochutnávat víno ve vkusném prostředí, a když vám zachutná, také si ho zakoupit. Ve vysokých místnostech Wine Shops Unger & Klein, umístěných v klasické vídeňské textilní čtvrti kolem náměstí Rudolfsplatz, zařídil ateliér Eichinger oder Knechtl v roce 1992 vinný bar, který je současně prodejnou vína. Je-li výrazné hliníkové průčelí otevřené, lze tu strávit večer se vzácnými víny a chutnými soustý a pást se při tom pohledem na bohatě naplněném regálu s vínem. Tento až do stropu vysoký, vznosný kus nábytku vás okouzlí rafinovaným osvětlením a dovede vás do skladu a další hostinské místnosti. Jedno tu přechází ve druhé, prodejní pult je barem, regál sochou, host může ochutnávat i nakupovat. Celkově harmonický dojem dokreslují speciálně navržené židle a tmavé táflování stěn.

Pro ty milovníky vína, kteří by chtěli jít po stopách architektů ještě dál, doporučujeme procházku k nedalekému Muzeu užitého umění (MAK). Tam Eichinger oder Knechtl o 15 let později vytvořili v restauraci „Österreicher im MAK“ další gastronomickou pastvu pro oko - vinné láhve tu dokonce visí se stropu.

route.centrope.info/go/3441

ARCHITEKTI: EICHINGER ODER KNECHTL

Gregor Eichinger a Christian Knechtl, od r. 1976 ateliér ve Vídni, 1991 státní cena za experimentální tendence v architektuře.

Oba Rakušané jsou známí prokomponovanými interiéry pro gastronomii a výstavnictví. Jejich práci charakterizuje interdisciplinální přístup na pomezí architektury, umění a designu.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Unger & Klein Wine Shop
Gölsdorfasse 2, A-1010 Wien
tel +43 (1) 532 13 23
www.ungerundklein.at
po-pá 15-24 hod, so 17-24 hod.

Restaurace „Österreicher im MAK“, Stubenring 5, A-1010 Wien, tel +43 (1) 714 01 21, www.oesterreicherimmak.at. Denně 10-2 hod, kuchyně 11.30-23.30 hod

„U kávy v hudebním pokoji se herec Burgtheateru, který vypil několik sklenic vína, náhle hlásí k přírodě...“ Thomas Bernhard

Láhev domácího vína a vídeňská „osminka“

V moderním prostředí si můžete „osminku“ zeleného veltlínu vychutnat z docela nového skla. Nová designová linie Petera Noevera podle návrhu Mikiho Martineka spojuje historické kořeny a moderní tvar. Sklenice i láhve se vyrábějí v tradičním vídeňském podniku Lobmeyr, prodávají se ve designovém obchodě ve vídeňském Muzeu užitého umění (MAK).

VINAŘSTVÍ CHRIST

Vídeň (AT)

Tradiční vídeňské posezení nad mladým vínem, jež je už po staletí znamením pohody, se ve vinařství Christ představuje v novém světle. 400-letá rodinná tradice a moderní architektura se zde harmonicky snoubí jako „Gemischter Satz“, jak se říká jednomu z klasických vídeňských druhů vína. Tento známý vinný šenk „pod víchem“ i se sousedním vinařským provozem přestavěla a rozšířila vídeňská architektonická kancelář „raum werk stadt“. Tvůrčí princip zde vychází z propojení tradičního prostředí s požadavky moderního vinařství. Tak bylo zvoleno velice jasné a jednoduché tvarosloví, dosahující kombinací betonu, kamene a dřeva osobitého výrazu. Nově upravená vstupní část s vinotékou a zimní zahradou odráží lásku vinaře Christa k moderní architektuře stejně jako citlivě zrenovovaný prostor starého šenku, kde na masivních dřevěných stolech v útulných výklencích můžeme vychutnávat enologické i kulinární lahůdky. Pamatují tu i na vínamilovné rodiče. Ti si mohou dát ve stinném vinném loubí v klidu ještě jednu skleničku vína, zatímco jejich dorost v těsné blízkosti zkoumá lákadla dětského hřiště.

route.centrope.info/go/3794

VÍDEŇSKÝ „HEURIGER“ Řekne-li se „Heuriger“, může to znamenat dvě věci: jednak mladé víno, které se jako „heuriger“, tj. „letošní“ označuje od svatého Martina 11. listopadu až do Martina následujícího roku, aby se pak stalo „starým vínem“ (Altwein). A potom se tímto slovem označuje příjemné posezení ve vinném sklípku „pod víchem“.

SMÍŠENÁ SADBA Název „GEMISCHTER SATZ“, tedy „smíšená sadba“, označuje bílé víno z různých odrůd jako veltlín zelený a burgundské bílé, které však vyrostly na jedné vinici a jejichž hrozny se sklízejí a lisují dohromady.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinařství Christ, Strebersdorf, Amtsstraße 10-14, A-1210 Wien, tel +43 (1) 292 51 52

www.weingut-christ.at

posezení u vína: v lichých měsících denně od 15 hod

vinařství: po telefonické dohodě

„Vypijme si lahvičku vína, tralalala! Však nemusí být poslední, tralalala!“
vídeňská lidová píseň

Šenk pod víchem

Ve středověku bylo víno ve Vídni jedním z hlavních zdrojů příjmů a městská rada přísně dohlížela na jeho kvalitu. Teprve když oficiální „prubíř“ víno schválil k čepování, směl se vyslat vyvolávač, který procházel ulicemi s „víchem“ z borových větviček. Takové víchy si pak vinaři také vyvěšovali nade dveřmi jako označení výčepu vína.

VINAŘSTVÍ WIENINGER

Vídeň (AT)

Stammersdorf na úpatí Bisambergu je jedním z těch předměstí, která sice už dávno patří k Vídni, ale dodnes si zachovala svůj venkovský charakter. Navzdory respektu k této rostlé struktuře vznikla přestavbou více než 100 let starého Wieningerova vinařského statku neobvyklá stavba, která svou moderností nijak nezaostává za pokrokovostí svého stavebníka, označovaného často za „průkopníka vídeňského vinařství“. Fritz Wieninger zadal architektům z ateliéru jeitler_stiebellehner úkol přizpůsobit stoletý dvoukřídlý statek soudobým požadavkům produkce vína a hostinského provozu a současně mu propůjčit individuální architektonický výraz.

Historické uliční průčelí zůstalo zachováno, bylo však zbaveno jádra a oživeno degustační místností a galerií. Nově vybudovaný dvorní trakt skladů nyní slouží jako sokl pro přečnívající box v markantní vínové červeni, jenž se stal architektonickou značkou dvora. Jeho červeň se opakuje i v interiérech sloužících pro prezentování a degustaci vín. Harmonickou jednotu celku v budoucnu ještě podtrhne venkovní inscenované podloubí.

route.centrope.info/go/3805

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinařství Wieninger, Vinařství & posezení u vína,
Stammersdorfer Straße 78 & 80, A-1210 Wien
vinařství: tel +43 (1) 290 10 12, posezení u vína: tel +43 (1) 292 41 06
www.wieninger.at. prodej vína ze dvora po-pá 8-17 hod, posezení u vína
st-pá 15-24 hod, so, ne & svátky 12-24 hod

TIP PRO LABUŽNÍKY

Vinařství Lackner
Vinařství & posezení u vína
Hauptstraße 43, A-2102 Klein-Engersdorf
tel +43 (2262) 749 82. denně od 11 hod
www.lackner-der-heurige.com

„Mou vizí je zhmotnění vídeňské podstaty ve víně. Půda, poloha i klima Vídeňské pánve se spolu báječně snoubí. Každý douškem tak chutnáme Vídeň.“

Fritz Wieneringer

Kolem Bisambergu

Milovníkům vína, kteří touží po troše pohybu a zajímá je porovnání vídeňského a dolnorakouského vína, slouží tematická stezka kolem Bisambergu. Turisté na ní při putování přes hranice dvou spolkových zemí najdou informace a zajímavosti z okolí, upevněné na dubových sudech, malebné úvozové cesty se starými lisovnicami a krásné výhledy. Vyrazit můžete třeba od nádraží Bisamberg (rychlodráha S3), ve Stammersdorfu (tramvaj 31) nebo Strebersdorfu (tramvaj 26).

VINOTÉKA VINO DEI VINI

Bratislava (SK)

I v Bratislavě narazíme na téma vína a vinařství. Přirozeně nejde tolik o pěstování vinné révy, jako o obchod a degustování. A to na vysoké úrovni. První šampaňské mimo Francii bylo ostatně vyrobené v Bratislavě a přineslo bílým vínům z Malých Karpat světovou proslulost. Víno a architektura nejlepší kvality se od nedávné doby snoubí i v nové vinotéce v centru města. Vkusný design vinotéky vino dei vini v suterénu jednoho obytného domu je první realizací mladého architekta Martina Skočeka. Díky solidním materiálům a jednoznačnému výrazu se mu podařilo do prostředí historického sklepa vnést osvěžující modernost.

Sestoupíme-li dolů tmavým tunelem schodiště, dostaneme se do tří velkorysých, za sebou řazených místností. Jedna po druhé jsou stále exkluzivnější - od obyčejné prodejny přes relaxační prostor až po místnost pro VIP, kde se shromáždily ty nejušlechtlejší doušky. Masivní betonový pult dominuje prodejnímu úseku, společně s hladkým povrchem vestavěných regálů a dubovými podlahami kontrastuje s drsností režných cihlových kleneb a láká k vydatnému ochutnávání.

route.centrope.info/go/5124

ARCHITEKT: MARTIN SKOČEK

Nováček mezi slovenskými architekty. Narodil se v roce 1984 a studuje dosud architekturu na Technické univerzitě v Bratislavě. Zajímá se zejména o kompozice materiálu a prostoru. Sebevědomě spojuje mladistvou spontánnost a tvůrčí vyváženost, což mu již vyneslo několik ocenění.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinotéka vino dei vini, Špitálska ulica
SK, Bratislava, tel +421 (915) 289 273
www.vinodeivini.sk
denně 14-20 hod

TIP NA UBYTOVÁNÍ

Hotel Matyšák, Pražská 15, SK-811 04 Bratislava, tel +421 (2) 206 34 001,
www.hotelmatysak.sk. restaurace po-ne 7-10 a 11.30-22 hod, vinotéka po-ne 10-22 hod

Slavnost mladého vína

Každoročně se 11. listopadu na den svatého Martina žehná v kapli sv. Ladislava v Bratislavě nové sklizni vína. V uličkách historického centra kolem Primaciálního náměstí se pak mladé víno oslavuje různými akcemi. A hned ho také můžete od shromážděných vinařů z okolních vinařských oblastí ochutnat.

VINOTÉKA SV. URBANA

Bratislava (SK)

Ve sklepech historizujícího nájemního domu najdeme jednu z nejlepších bratislavských adres, pokud jde o víno. Ne náhodou je tato vinotéka zasvěcená svatému Urbanovi, patronovi vinohradnictví a vinařů. Vinotéka svatého Urbana leží v historickém centru města poblíž Primaciálního náměstí, nedaleko od dávné hranice židovského ghetta. Kolem roku 1900 byly v Klobučnické ulici vystavěny nádherné pseudobarokní měšťánské domy.

Dům číslo 2, kde se dnes nachází vinotéka, byl vystavěn v roce 1893 podle návrhů tehdejšího městského stavitele Henricha Szántoa. Uliční průčelí zdobí novobarokní fasáda, ve dvoře se dochoval renesanční zahradní domek, v němž 14. 11. 1778 spatřil světlo světa slavný hudební skladatel a kapelník Johann Nepomuk Hummel. Barokní nádheře odpovídá bohatá nabídka vína ve sklepech. Nároční milovníci vína zde najdou vybrané odrůdy. Vedle velkých mezinárodních jmen jsou zde zastoupena především vynikající jakostní vína malých slovenských vinařů. Můžeme tu ochutnávat a docela barokně si užívat.

route.centrope.info/go/5121

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinotéka sv. Urbana, Klobučnická 4, SK-811 01 Bratislava, tel +421 (2) 544 32 537

www.vinotekasvurbana.sk

Prodejna po-pá 10-18 hod, so 10-14 hod, sklípek denně 18-24 hod

TIPY PRO LABUŽNÍKY

Restaurace KOGO, Hviezdoslavovo nám. 21

SK-811 02 Bratislava

tel +421 (2) 546 45 094, www.kogo.sk

denně 10-24 hod

Restaurace UFO

Nový most, Bratislava

tel +421 (905) 499 108

denně 10-23 hod

„Jasně slunce na Urbana hojnost dobrého vína znamená.“
lidová pranostika

Patron: svatý Urban

Ve 4. století biskup z Langres a Autunu (v dnešní Francii). Podle legendy se ukryl před pronásledovateli za keřem vinné révy a bývá proto zobrazován s hrozny nebo vinným keřem. Je považován za ochránce vinařů a zaměňuje se tak často s papežem Urbanem I., na jehož svátek 25. května se také v mnoha vinařských oblastech pořádají prosebná procesí.

VINAŘSTVÍ SONBERK

Pouzďřany, Jihomoravský kraj (CZ)

Na prosluněných stráních kolem Pálavských jezer poblíž jihomoravského vinařského centra Mikulova se po staletí pěstují aromatická vína plná chuti. Už v 16. století bývali vinaři ze Sonberku oceňovanými dodavateli pražského hradu a od léta 2007 je „Sonberk Winery“ nejmodernějším vinařstvím v ČR.

Český architekt Josef Pleskot si celé místo dobře promyslel. Ovlivnily ho myšlenky starořímského architekta Vitruvia o stavbě venkovských domů stejně jako východní učení o harmonii jin a jang. Vinařství schoulené mezi bujnými vinohrady poskytuje vyhlídku na zrcadlovou plochu Mušovských jezer a na Pálavu. Tvar budovy je určen řádem, který Pleskot považuje za nejdůležitější podmínku vinohradnictví. Pravidelné řady sudů a lahví se odrážejí v jasné geometrii budovy. Pod zemí se vyrábí, degustační místnosti leží v horním podlaží, kde jsou umístěny i apartmány pro hosty - pro milovníky vína, kteří se po večerním pohledu do sklenky chtějí ráno podívat na idylickou krajinu.

route.centrope.info/go/5093

ARCHITEKT: JOSEF PLESKOT

Od roku 1991 AP Atelier v Praze, nositel četných ocenění. Těžiskem jeho práce jsou rekonstrukce a moderní přestavby historických objektů. Cesta v Jelením příkopu na pražském hradě nominována na cenu Miese van der Rohe. Mezinárodní věhlas mu získaly i stavby velvyslanectví ČR v Bernu a v Mnichově.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

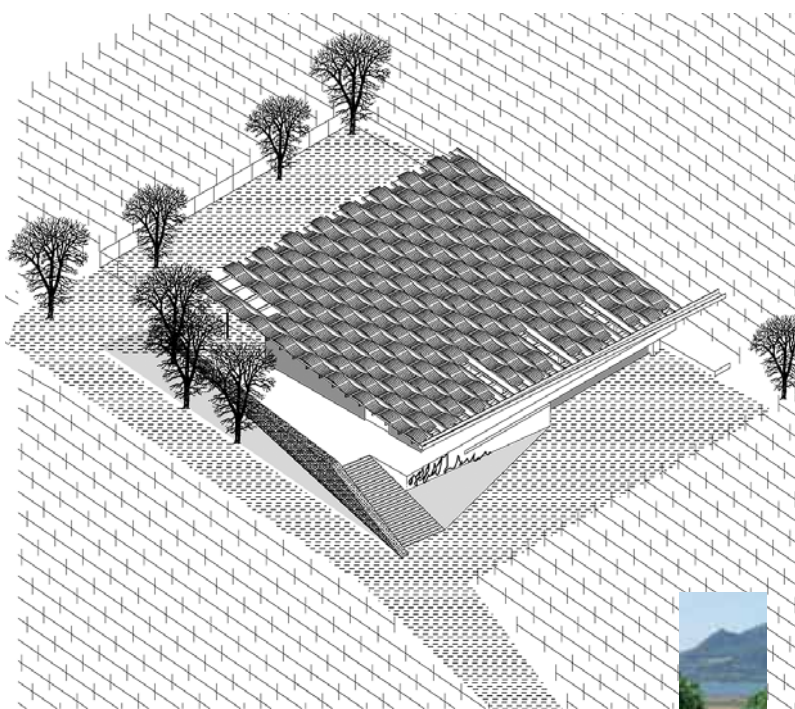
Vinařství Sonberk, sklep č. 61, Strachotínská ulice, CZ-691 26 Pouzďřany
tel +420 (548) 140 445, www.sonberk.cz. Od září 2007 denně 10-24 hod

Expozice vinařství, Zámek Mikulov, Zámek 1, CZ-692 15 Mikulov
tel +420 (519) 510 255, www.rmm.cz, www.mikulov.cz
denně mimo pondělí 9-17 hod (vstup do 16 hod)

TIP NA UBYTOVÁNÍ

Hotel Kraví Hora, Bořetice č. 510, CZ-691 08 Bořetice - Kraví hora
tel +420 (519) 430 090 - 093, www.kravihora.cz

„Lepší než o víně psát, je víno pít. Bez ustání se však pít nedá, takže nakonec přijde vhod, že se o víně také něco napsalo.“ J. Kuthan

Expozice vinařství v zámku Mikulov

Zajímavosti z dějin i současnosti vinařství a vinohradnictví se můžeme dozvědět v mikulovském zámku. V zámeckém sklepě se nachází obrovitý vinný sud. Pojme 101.000 litrů a v roce 1643 na něm bednářský mistr se třemi tovaryši pracoval 38 týdnů. Vedle zajímavých exponátů najdeme na zámku také prodejnu vín.

BAROKNÍ VINNÉ SKLEPY

Pavlov, Jihomoravský kraj (CZ)

Krajina kolem Mikulova je díky teplému a suchému klimatu a vápenité půdě po staletí známá pěstováním vína. K tradičním odrudám na úpatí Pálavských vrchů patří veltlínské zelené a ryzlink vlašský. Na nové vinařské naučné stezce, vedoucí tradičními vinařskými obcemi kolem Mikulova, lze objevit i řadu stavebních památek.

Jedno z nejzajímavějších zastavení je v Pavlově, kde se dochovaly četné renesanční a barokní vinařské stavby. Ucelený soubor vinných sklepů ze 17. století stojí v České ulici. Tyto stavby s charakteristickými štíty sloužily k práci a současně i jako obytné domy vinařů. Vstupem v přízemí vejdem do lisovny a do sklepa, v patře bydlel vinař s rodinou. Dávné bohatství vinařské obce se zrcadlí v bujnosti barokního dekoru. Rostlinné motivy, například šišky a listy na vzosných štítech, i obligátní sošky svatých ve výklenku fasády stejně jako umělecké řezby na čelech vinných sudů a trámových lisech svědčí o významu, který zde vinařství mívalo.

route.centrope.info/go/5116

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Barokní vinné sklepy

Česká ulice, CZ-690 02 Pavlov

TIP PRO LABUŽNÍKY

Vinná galerie

Lužánecká 16, CZ-Brno

tel +420 (545) 210 133, www.vinnagalerie.cz

po-pá 10-21 hod

VĚSTONICKÁ VENUŠE

Nedaleko Pavlova v Dolních Věstonicích byl učiněn asi nejvýznamnější archeologický nález na Moravě: Věstonická Venuše. V roce 1925 objevil tuto 26.000 let starou sošku Karel Absolon na tamních vykopávkách sídliště lovců mamutů.

Víno v galerii

Umění a víno našly přívětivé propojení v Galerii vín v srdci Brna. Ve starém, umělecky upraveném sklepení zřídili Tomáš a Martina Vicanovi vinotéku, v níž se také pravidelně konají výstavy fotografií a výtvarného umění.

SKANZEN STRÁŽNICE

Strážnice, Jihomoravský kraj (CZ)

Živé dojmy z vinařské tradice jižní Moravy získáme ve skanzenu ve Strážnici. V 70. letech zde bylo shromážděno 65 historických staveb ze všech částí Moravy. Zvláštní část areálu je věnována vinařství, které bylo důležitou součástí zemědělství v úrodných údolích podél řeky Moravy. V citlivě zařízených vinařských budovách a sklípčích je umístěn tradiční inventář i historické pracovní nářadí, znovu využívané při národopisných akcích.

Vinohrad založený podle historických zemědělských zásad dovoluje nahlédnout do kultury i technologie vinohradnictví od jeho počátků až do současnosti a je jediný svého druhu v ČR. Jednou z nejstarších budov je barokní pivovar. Ve vesnické restauraci můžete ochutnat krajové speciality. Zajímavé jsou i četné ukázky lidového uměleckého řemesla, které se v okolí zachovalo. Keramiku a košíkářské a textilní výrobky najdeme v informačním stánku u vchodu stejně jako adresy další dílen uměleckých řemesel a tipy na různé akce.

route.centrope.info/go/5111

ZÁMEK STRÁŽNICE

Zajímavý je ve Strážnici i zámek, založený v 16. století pány ze Žerotína. Dnes je zde

také provoz vinařství, skladující svá vína ve velkých dřevěných sudech. Zámecké vinné sklepy zvou k prohlídce, ochutnávkám a různým akcím.

www.straznicko.cz

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Skanzen Strážnice, Zámek 672, CZ-696 62 Strážnice, tel +420 (518) 306 611

www.nulk.cz. Út-ne 9-17 hod, v pondělí zavřeno

Bařův kanál

CA Aquatour, Zámecká 2, CZ-698 01 Veselí nad Moravou

tel +420 (518) 322 400. www.batakanal.cz

Bačův kanál

K procházkám i cyklistickým výletům vybízejí cesty podél Bačova kanálu, který dříve sloužil jako dopravní cesta pro uhelné čluny a dnes je k dispozici pro soukromou plavbu. Tuto moravskou vodní cestu, ústící dále na jihu do řeky Moravy, lemují malebné břehy a zajímavá technická plavební zařízení. Po domluvě tu lze pořádat lodní vyjíždky.

VINAŘSKÉ MĚSTSKÉ MUZEUM

Krems a. d. Donau, Rakousko (AT)

Bránou k Wachau, nejznámější vinařské oblasti Dolního Rakouska, charakterizované zákruty Dunaje a sluncem zalitými terasovitými vinohrady, je historické vinařské město Kremže – Krems. Malebné staré město okouzluje vzorně zrestaurovanými komplexy budov, překvapí však i citlivě umístěnou, kontrastující modernou. Také zdejší vinařské a městské muzeum slučuje historickou stavbu s moderní úpravou. Bývalý dominikánský klášter byl v roce 1996 adaptován podle návrhů architekta Franze Gschwantnera. Tento komplex budov patří k nejvýznamnějším klášterním stavbám ve střední Evropě, pyšní se s gotickou křížovou chodbou ze 13. století a rozsáhlým sklepením a nyní nabízí impozantní výstavní prostory, využívané pro městské muzeum vinařství i pro kulturní akce a představení. Soudobá výstavní architektura s netradičním osvětlením a s minimalistickými železobetonovými stěnami dovoluje efektně inscenovat exponáty ilustrujících dějiny vinařské kultury. Malebné Dominikánské náměstí je každoročně dějištěm filmového festivalu WACHAUfilmFESTIVAL a četných akcí na téma vína.

route.centrope.info/go/5060

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinařské městské muzeum Krems, Körnermarkt 14, A-3500 Krems, tel +43 (2732) 801 567
1. března - 25. listopadu 2007 st-so 10-18 hod, ne 13-18 hod, po a út (kromě svátků)
zavřeno. www.weinstadtmuseum.at

wein.sinn, Sandgrube 13, A-3500 Krems, tel +43 (2732) 855 11-33, www.sandgrube13.at
Ochutnávka a prodej ze dvora po-so 10-17 hod, květen - říjen navíc v neděli a o svátcích
10-16 hod. Prohlídka pouze s průvodcem v 10 a 14 hod nebo po předchozí domluvě

KLÁŠTER UND

V klášteře UND si přijdou na své labužníci i milovníci vína. Kapucínský klášter, revitalizovaný ateliérem Eichinger oder Knechtl, s gurmánskou restaurací, vinařskou akademií a vinotékou nabízí všechno, čeho si srdce žádá.

TIPY PRO LABUŽNÍKY

Restaurace Mörwald Kloster UND, tel +43 (2732) 70 493, www.moerwald.at
út-so 12-14 hod, 18-22 hod

Prodej vína Noitz v klášteře UND, tel +43 (2732) 70 704, www.klosterund.at
út-pá 11-19 hod, so 10-19 hod, ne 11-17 hod

Expozice kremžských vinařů „wein.sinn“

V Pískovně č. 13 ve vinohradech na jižním okraji města zřídili vinaři z Kremže expozici na téma vína. Ve vinohradu, ve stínu takzvané Hiata-Hütte, kde dříve nocovali hlídači hroznů, s vyhlídkou na klášter Göttweig lze holdovat zelenému veltlínu a nechat na sebe působit instalace „Hands on Tables“ od Georgie Creimerové z Brazílie. Výlet po stopách ušlechtilého moku doplňuje sakrálně inscenovaný sklep a příležitost k ochutnávce i nákupu.

VINAŘSKÁ EXPOZICE A HOTEL LOISIUM

Langenlois, Dolní Rakousko (AT)

LOISIUM je rakouskou vizitkou mezinárodního boomu vinařské kultury a cílem milovníků vína i moderní architektury z celého světa. Soudobá architektura, zajímavé inscenace a hotel „Wine&Spa“ nabízejí výlet za vínem pro všechny smysly.

Matně zářivý hliníkový kvádr návštěvnického centra stojí příznačně uprostřed langenloiských vinic. Vinařské motivy, charakteristické pro zdejší lokalitu, převedl Steven Holl jako sochař do architektury. Labyrinty historických vinných sklepů se odrážejí jako geometrické osvětlovací štěrby na fasádě, lahvové sklo a vinařský korek zase v interiéru. Ze vstupního pavilonu s kavárnou a vinotékou se návštěvníci dostanou do podzemního zážitkového světa. V 900 let starých a několik set metrů dlouhých sklepních chodbách inscenovali švýcarští designéři z ateliéru Steiner Sarnen mystický smyslový svět, provádějící diváky od legendární viniční kozy až k nejmodernější produkci vína.

Langenloiskou vinici doplňuje umělecká zahrada krajinných projektantů ko a la a hotel LOISIUM. Designový hotel s gurmánskou restaurací a lázeňským zařízením, který od hrubé stavby až po dveřní kliky také navrhl Steven Holl, nabízí příjemný rámeček pro vydatné vinařské zážitky.

route.centrope.info/go/5057

ARCHITEKT: STEVEN HOLL

Od r. 1976 vlastní architektonická kancelář v New Yorku, pedagogická činnost v USA a v Evropě, nositel četných ocenění.

Úspěch architektury Stevena Holla spočívá ve skulpturálním tvarosloví a zájmu o poetiku prostoru, barvy a materiálu. Jeho realizace okouzlují fasádami symbolizujícími slupku impozantních prostorových řešení.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

LOISIUM Weinerlebniswelt, Loisiumallee 1, A-3550 Langenlois,

tel +43 (2734) 322 40 - 0, www.loisium.at, denně 10-19 hod

Ve sklepích je teplota cca 12 °C, doporučujeme vhodné ošacení.

Hotel LOISIUM

tel +43 (2734) 771 00-0

www.loisiumhotel.at

“Kdo pije víno, dobře spí, kdo dobře spí, nehřeší, kdo nehřeší, přijde do nebe. Tedy: kdo pije víno, přijde do nebe.”

William Shakespeare

Socha Heimo Zoberniga na Käferbergu

Po podzemních zážitcích má co nabídnout i okolní krajina plná vinogradů. Na Käferbergu se tyčí zdaleka viditelná „Socha beze jména“ od Heimo Zoberniga. Mezi vinicemi tradičního vinařství Bründlmayer vypadá jako obrovský vinný hrozen a stala se tak symbolem obce. Umění ve veřejném prostoru: www.publicart.at

VINAŘSKÉ ULIČKY V OBLASTI WEINVIERTELU

Hadres, Alberndorf, Galgenberg, Dolní Rakousko (AT)

11

Uličky vinných sklepů jsou dolnorakouskou zvláštností a sklípky v Hadresu, Alberndorfu a Galgenbergu představují zvlášť pěkný příklad. Vedle sebe řazené „domky bez komína“ vycházejí z typické místní anonymní architektury, z onoho stavění bez architekta, které charakterizuje každou kulturní krajinu. Dodnes se zde tak jako v minulosti lisuje, ochutnává, skladuje a prodává víno. Dlouhé řady lisoven jsou funkčně a citlivě zasazené do krajiny a vystavěné v souladu s přírodou. Doprovázejí úvozové cesty, choulí se na okraji terasovitých vinohradů, lemují pahorky nebo stojí jeden za druhým v mělkých žlebech.

Fakt, že tyto charakteristické uličky najdeme téměř jenom v Dolním Rakousku, má svůj důvod v geologii: ve zdejších sprašových a písčítých půdách se dají sklepy poměrně snadno vykopat.

Kolem vinných sklípků vznikala již časně nejen svérázná vinařská kultura, ale i výrazná kultura požitku. Vinařské slavnosti lákají ke sklípkům každoročně od prvních májových dnů až do náladového podzimu milovníky vína na přátelské posezení a „okoštování“ ušlechtilého moku. Aktuální termíny vinařských slavností najdete pod www.weinstrassen.at.

route.centrope.info/go/5087

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinný sklep Retz, Hauptplatz 30, A-2070 Retz

tel +43 (2942) 2700, www.erlebniskeller.at

prohlídky květen-říjen denně v 10.30, 14 a 16 hod;

listopad-prosinec denně ve 14 hod

HOTELTIP

Therme Laa – Hotel & Spa

Thermenplatz 1

A-2136 Laa a. d. Thaya

tel +43(2522) 84 700-0

www.therme-laa.at

„Na spraši se daří révě a snadno se v ní vykopávají hluboké sklepy.
Tak přišla oblast pod Manhartsbergem ke svému čestnému titulu: Vinná čtvrtka.“
Alfred Komarek

Vinné sklepy v Retzu

Největší historický vinný sklep v Rakousku si můžete prohlédnout v Retzu. Široce rozvětvený labyrint „Retzského zážitkového sklepa“ se táhne místy až ve třech patrech v délce 20 kilometrů a je tak delší než nadzemní síť ulic. Na prohlídku sklepů (10-12 °C) doporučujeme vhodné ošacení, pro zahřátí dostanete vzorek vína z oblasti Retzu.

PREMONSTRÁTSKÝ KLÁŠTER LOUKA

Znojmo, Jihomoravský kraj (CZ)

12

650 000 lahví vína leží ve středověkých klenutých sklepech Louckého premonstrátského kláštera. Obrovský klášterní komplex založil v roce 1190 český kníže Konrád Ota II. Až do josefinské reformy klášterů zde bylo centrum duchovního, uměleckého a hospodářského života Znojemska. Již několik let je Louka opět ve znamení vína a navazuje tak na staletou tradici. O rozvoj jihomoravského vinařství se zasloužili již premonstráti. Nyní známý znojemský výrobce vína probudil barokní komplex k novému životu. V klášterních prostorách je vedle vinotéky a prodejny vín umístěno i zajímavé vinařské a bednářské muzeum. Ve stylovém prostředí se tu konají také mezinárodní konference a jiné akce.

Klášter je ovšem i východiskem pro další objevné cesty. Zejména fandové vinných sklepů si zde přijdou na své. Jeden z největších klenutých křížových sklepů na světě v Příměticích u Znojma, vybudovaný jezuitským řádem, patří ke zdejším pozoruhodnostem stejně jako podzemní labyrint středověkých sklepů, větvcí se pod znojemskými ulicemi.

route.centrope.info/go/5105

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Premonstrátský klášter Louka, CZ-671 81 Znojmo,
tel 420 (515) 267 458, www.znovin.cz

duben-září denně 9-18 hod, říjen-březen po-so 9-18 hod, ne 9-12 hod
(jen po předchozí domluvě). stálá expozice a prohlídková trasa:
9. dubna - 30. září 9-18 hod (s průvodcem) a podle domluvy

Malovaný sklep, CZ-671 22 Šatov, tel +420 (515) 267 458, www.znovin.cz

10. dubna - 31. května so, ne a svátky 9-18 hod, 1. června - 31. srpna po-ne 9-18 hod, 1. září - 30. září so, ne 9-18 hod nebo podle domluvy (tel +420 (721) 754 548)

Křížový sklep, CZ-669 04 Znojmo, tel +420 (515) 225 014

10. ledna - 31. srpna po-pá 7-14 hod

TIP PRO LABUŽNÍKY

Restaurace a vinný sklep Moravský sklípek v Šatově, CZ-671 22 Šatov 337

Tel +420 (515) 232 218, 723 685 551, www.jiridocekal.wz.cz, út-so 11-22, ne 11-20
řízené ochutnávky, prohlídky školní vinice

Malovaný sklep v Šatově

Udivující a obskurní naivní umění ve strašidelném sklepení nabízí Malovaný sklep v Šatově jižně od Znojma. Místní lidový umělec zde řadu let pracoval velmi primitivními prostředky pouze při svitu jediné svíčky a vytvářel fantastickou dekoraci s figurálními i geometrickými motivy.

SALON VÍN ČR, ZÁMEK VALTICE

Valtice, Jihomoravský kraj (CZ)

Uprostřed tradiční valtické vinařské oblasti nedaleko hranic s Dolním Rakouskem se mezi zámky v Lednici a ve Valticích rozkládá rozlehlý krajinný park, který UNESCO zařadila na seznam světového kulturního dědictví. Mozaika zahrad a rybníků, řek a lesů, založená v 18. století, je protkána romantickými parkovými stavbami, jako jsou různá sousoší, kolonády, chrámky a maurský minaret.

Zámek Valtice, přestavěný s přispěním Johanna Bernharda Fischera z Erlachu, je sídlem Salonu vín ČR. V historických sklepeních se tu prezentuje stovka nejlepších vín České republiky. Moderní expozice poskytuje zájemcům podrobné informace o vinařství a odrůdách vína – ve Valticích ostatně sídlí také nejstarší odborná vinařská škola v ČR. Na pravém místě se tu však ocitnou i milovníci vína, kteří při degustaci ocení mimořádné prostředí. V unikátní lichtenštejnské jízdnárně se v kulisách barokního zámku pravidelně konají vinné trhy.

route.centrope.info/go/5096

ARCHITEKT: JOHANN BERNHARD FISCHER Z ERLACHU

Narodil se roku 1656 ve Štýrském Hradci, je považován za prvního velkého stavitele rakouského baroka. Za Josefa I. se stal hlavním císařským stavitelem a realizoval tak významné stavby jako salcburský chrám Nejsvětější Trojice a chrám sv. Karla Boromejského ve Vídni. Jeho architektura byla vždy nositelem politické funkce a zdůrazňovala význam habsburské říše.

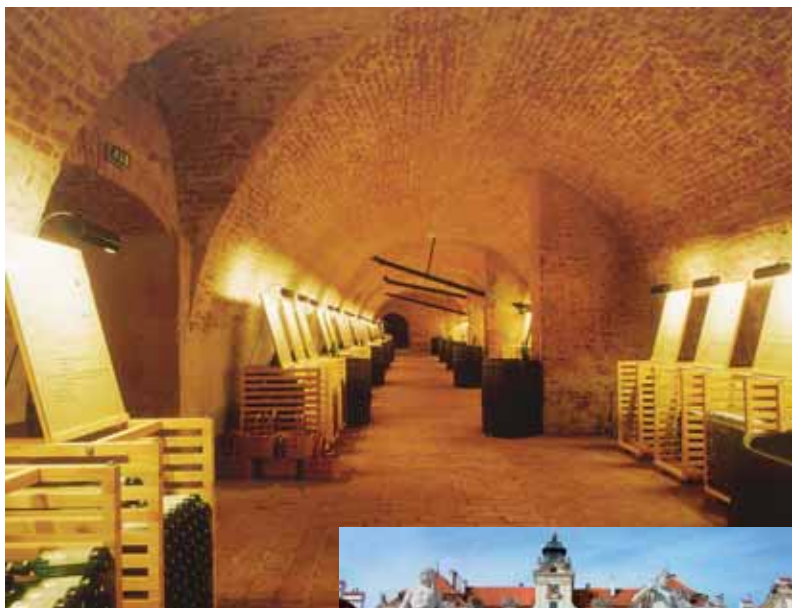
KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Salon vín ČR na zámku Valtice, Zámek 1, CZ-691 42 Valtice, tel +420 (519) 352 072
www.salonvin.cz. út-čt 9.30-17 hod; pá-ne 10.30-18 hod, prohlídky pro skupiny po předchozí domluvě v neděli 10.30-17 hod

TIP PRO LABUŽNÍKY

Vinný sklep Anna Balíková, Pod parkem 13, CZ-691 42 Valtice
telefonické rezervace: +420 (608) 224 132 nebo +420 (777) 072 879

„Není větší poezie bez rýmů a strof, / Než když přátelé víno pijí a rozumí si beze slov.“
V. Závada

Minaret v zámeckém parku v Lednici

Uprostřed rozlehlého parku mezi zámky ve Valticích a v Lednici, které zvou k dlouhým procházkám, se tyčí minaret vybudovaný v roce 1797 podle tehdejšího v kusu v maurském stylu. Z věže vysoké 63 metrů se otevírá nádherná vyhlídka na přírodu a architekturu pozoruhodné parkové krajiny.

FUGGERŮV DŮM

Častá, Bratislavský kraj (SK)

V malém vinařském městečku Častá v okrese Pezinok narazí milovníci vína na architektonický skvost v tradicích jednoho z nejvýznamnějších evropských kupeckých domů středověku – Fuggerův dům, nazvaný po jednom z příslušníků této augsburské obchodnické rodiny, která pěstovala úzké styky s habsburskou říší. Výstavný panský dům vybuodovalo v roce 1540. Jako stavitel obou budov se uvádí Jan Spazzo z Bratislavy.

V budově zrekonstruované architektem Romanem Machajem se nachází historický klenutý sklep, patřící k největším prostorám svého druhu v oblasti Malých Karpat a tvořící dnes hlavní centrum Fuggerovských sklepů. Kromě degustací pro náročné labužníky se tu organizují i prohlídky vinogradů. Každoroční „Den ve vinogradu“ láká zájemce do sklepů a vinic mezi Dolňanami a Dolnými Orešanami s nádherným výhledem do Podunajské nížiny a vedle ochutnávek vína a kulinárních požitků nabízí i informace o technice a kultuře vinogradnictví.

route.centrope.info/go/5119

STAVEBNÍK: ANTON FUGGER

Jeden z nejvýznamnějších zástupců augsburské rodiny obchodníků a bankéřů, která v raném novověku vybuodovala obchodní impérium obepínající celý svět. V roce 1530 se stal hlavou rodinného podniku a rozšířil jeho obchodní styky až do Buenos Aires, Mexika a Západní Indie. Podporoval Habsburky a byl považován za „knížete obchodníků“.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Fuggerův dům, JM Vinárstvo Dolňany
Dolňany 445, SK-900 88 Častá
tel +421 (33) 649 91 01
www.jmvinar.sk
návštěvy jen po telefonické domluvě

TIP PRO LABUŽNÍKY

Vinařství Karpatská Perla, Nádražná 57, SK-900 81 Šenkvice
tel +421 (33) 649 68 55, www.karpatskaperla.sk/sk/firma/profil
prodej po-pá 7-18 hod, ochutnávky po domluvě

„Vhodné je mlčet!“
Tímto heslem se v životě řídil Anton Fugger.

Keramika z Modry

Tradici modranské keramiky, známé svéráznými tvary a barevností, založili novokřtění, kteří sem uprchli v 18. století a přinesli s sebou umění majoliky. Generace řemeslníků a umělců si tuto tradici předávali a dodnes jich v obci Modra řada pracuje v malých dílnách.

MĚSTSKÁ VINOTÉKA

Pezinok, Bratislavský kraj (SK)

Kdo si to může dovolit, ten má chalupu, a pokud žije v Bratislavě, chalupa pravděpodobně stojí v Pezinku a přede dveřmi má pár vinných hlav. Toto městečko, ležící jen 20 kilometrů severovýchodně od hlavního města na mírných výběžcích Malých Karpat, je ideálním víkendovým cílem pro obyvatele velkoměsta toužící po přírodě a po víně. Vinařství založilo už ve středověku blahobyť města a v posledních letech tuto tradici ožívují poutavé akce.

Při prohlídce historického centra města narazíme na četné vinné sklepy a vinotéky. Jako hlavní východisko lze doporučit městskou vinotéku. V historických sklepech bývalého Krušičovského domu, nazvaného podle Jana Krušiče, který se v roce 1575 stal pánem města Pezinku, jsou shromážděna nejlepší vína regionu. Ve vkusně zařízených klenutých místnostech najdeme široký sortiment i odbornou radu. U prostých dřevěných stolů můžeme ochutnat pár skleniček a někdy se nábytek dokonce odsune stranou. Pak se k vínu představí i lidový tance z příslušné oblasti.

route.centrope.info/go/5118

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Městská vinotéka, Sládkovičova 23, SK-902 01 Pezinok
tel + 421 (0) 907593294, www.vinoteka-pezinok.sk. po-pá 10-18 hod, so 9-12 hod

Muzeum Malých Karpat

M. R. Štefánika 4, SK-902 01 Pezinok, tel +421 (33) 641 3347
www.muzeumpezinok.sk
út-pá 8.30-12.00, 13.00-16.30, so 9-15, ne 13-17, v pondělí zavřeno

TIP PRO LABUŽNÍKY

Restaurace Vinum Galeria Bozen
Holubyho 85
SK-902 01 Pezinok
tel +421 (33) 640 9023
www.vinomatysak.sk

restaurace & vinotéka po-ne 10-23 hod, galerie po-ne 17-23 hod v neděli zavřeno

Víno v Pezinku

Ve vinařském městě Pezinku oslavují víno řadou různých akcí. V dubnu se koná tradiční vinný jarmark se soutěží slovenských vín, při zářijovém vinobraní se koná výstava vín s ochutnávkou a na svatého Martina 11. listopadu se žehná mladé víno a sklepy se otevírají návštěvníkům. V Muzeu Malých Karpat lze celoročně poznávat dějiny pěstování a výroby vína.

VINOTÉKY A VINNÉ SKLEPY

Trnava (SK)

Nejstarší svobodné královské město Trnava má dlouhou vinařskou tradici. Na slunečných výběžcích Malých Karpat se daří vínům, která zdatní obchodníci v 19. století proslavili po celém světě. Tak kolem roku 1860 vlastnil obchodník s vínem Anton Szulinyd v Trnavě největší vinný sklep v tehdejší Uhersku. Kvůli dopravě nechal v rozsáhlých sklepeních dokonce položit kolejnice.

Víno dodnes ovlivňuje život ve městě. Dochovalo se tu 35 historických měšťanských domů i s původními sklepy. Vybudovali je němečtí přistěhovalci, proto mají charakteristický stavební styl. Cihlové stavby jsou sice typické pro celou zdejší oblast, na rozdíl od jiných slovenských měst však zde zůstaly neomítnuté a dodnes ukazují osobitý rastr cihlového zdiva. Historické sklepy dnes nově oživují vinotéky a vinárny s okouzujícími architektonickými detaily. Například ve sklepech vinotéky „Dobrý pocit“ to jsou historické kamenné portály a dům Spolku sv. Vojtěcha zase trůní nad sklepem se vzácnou hřebínkovou křížovou klenbou.

route.centrope.info/go/5129

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinotéka Dobrý pocit
Hlavná ulica 5, SK-917 01 Trnava
tel +423 (33) 553 77 20
www.dobrypocit.szm.sk
prodej po-so 9-18 hod
sklep denně 14-24 hod

Vinotéka sv. Urbana, Halenárska ulica 7, SK-917 01 Trnava
po-čt 10-22 hod, pá-so 10-23 hod

Sklep v domě Spolku sv. Vojtěcha, Radlinského 5, SK-917 01 Trnava

Procházka po trnavských sklepech

Každoročně na podzim organizuje město Trnava „Den vinných sklepů“. V historických sklepeních v centru města lze ochutnat kvalitní vína od vinařů ze všech oblastí Slovenska a dostat se při tom do prostor, které po zbytek roku nejsou veřejně přístupné. www.trnava.sk

VINNÉ SKLEPY

Cák, župa Vas (HU)

Příroda nezná hranice. Na vyvýšenině Geschriebenstein/Írottkö můžeme k tomuto názoru dojít „po vlastních“. Od roku 1996 spojuje stejnojmenný přírodní park s četnými turistickými stezkami rakouské a maďarské obce kolem tohoto 884 m vysokého nejvyššího kopce Burgenlandu a západního Maďarska. Dnešní rozhledna na vrcholku, postavená přímo na hranici obou států, se do roku 1989 nacházela v těsném sousedství „železné opony“.

Na maďarských východních svazích kopce leží bývalá vinařská obec Cák, kde se dochovala malebná ulice vinných sklípků jako pozoruhodný soubor anonymní lidové architektury. Lisovny vystavěné nad vesnicí svědčí o významné vinařské kultuře v obci. Tyto srubové stavby pokryté slaměnými došky s charakteristickými přesahujícími střechami jsou zasazené do svahu. Vzhledem k tomu, že příroda neznala hranice ani dříve, zničil však i v Cáku všechny vinice koncem 19. století révokaz. Vinohrady byly sice obnoveny, nedokázaly si však již získat zpátky svůj dřívější význam. Tak se stalo, že se ve starých vinných sklípcích od té doby už neskladovalo víno, ale hlavně kaštiny a ovoce.

route.centrope.info/go/5100

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinné sklepy, Gesztenyés út 3-6, H-Cák

Kniha révových výhonků

Jurisicsův hrad, Městské muzeum, Rajnis u. 9, HU Kőszeg
út-ne 10-17 hod

TIP PRO LABUŽNÍKY

Taverna Florian, Várkör 59

H-9730 Kőszeg

tel +36 (94) 563 072

kuchyně st-ne 11.30-14.30 a 17-22 hod,
po-út zavřeno, doporučujeme rezervaci

„V dřívějším životě jsem musel být mšice révová,
jinak bych neměl takovou touhu po víně.“ vídeňská lidová píseň

Vinařská kniha

Městské muzeum v köszegerském Jurisicsově hradě uchovává bibliofilskou drahocennost: v „Knize révových výhonků“, vedené od roku 1740, se dodnes každoročně umělecky zaznamenává tvar a barva révových výhonků. Tato tradice se na den svatého Jiří, 24. dubna, v celém městě oslavuje různými akcemi, soutěží vín i kulturním programem.

OPATSKÉ VINAŘSTVÍ PANNONHALMA

Győr, župa Győr-Moson-Šoproň (HU)

Vznik opatství Pannonhalma se těsně pojí k počátkům maďarských dějin. Král Štěpán I. přivedl v 9. století do země benediktinské mnichy k zajištění své mladé feudální říše. Ti ihned zakládali kláštery a podle benediktinské řádové regule „ora et labora“ se věnovali i zemědělským pracím. Mniši usazení v Pannonhalmě pěstovali po staletí vysoce rozvinutou vinařskou kulturu, jež však po 2. světové válce téměř upadla v zapomnění, ale na začátku 21. století zažívá obnovením zdejšího vinařství nový rozkvět.

Győorský architektonický ateliér CZITA vybuodovala v roce 2003 moderní opatské vinné sklepy a Dům vína, nacházející se na jihovýchodním svahu hory Sv. Martina. Stavba z kamenných kvádrů využívá svažité terén a harmonicky zapadá do krajiny. Tady se zpracovávají vinné hrozny a víno tu dostává čas k zrání. Návštěvníci si mohou dobře prohlédnout práci vinařů i jednotlivá stádia při výrobě vína. Puristická sklepení zvou i nejnáročnější návštěvníky k ochutnávce vín, odpovídající tradičnímu klášternímu prostředí.

route.centrope.info/go/5081

ARCHITEKTI: CZITA ARCHITECTS

Tamás Czigány založil v roce 1995 v Győru spolu s Róbertem Pappem architektonický ateliér CZITA, k němuž se v roce 1999 přidružil i Györgyi Tóth. Společně získali v roce 2002 cenu v soutěži na Opatské vinařství Pannonhalma. Všichni tři se věnují pedagogické činnosti na univerzitě Istvána Széchenyiho v Győru a jsou nositeli ceny „pro architectura“.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Opatské vinařství Pannonhalma, Vár 1, H-9090 Pannonhalma
tel +36 (96) 570 171, www.bences.hu/hu/pinceszet
prohlídky po domluvě, +36 (96) 570 191, tricolis@osb.hu

TIP PRO LABUŽNÍKY

Vinotéka Bor-Pont, Teleki út 42
H-9021 Győr, tel +36 (96) 336 206
www.bor-pont.hu
po-pá 9-20 hod, so 9-15 hod

Zastavení v klášteře

Klášteř Pannonhalma je centrem a současně východištěm nejmenší vinařské oblasti v Maďarsku. První písemná zmínka o vinné révě se nachází v jeho zakládací listině, benediktini mluvili o pěstování vína dokonce i z kazatelny. Kdo se zajímá o klášter a hledá klid po vzrušujících zážitcích ve vinném sklepě, jistě ho najde v historických zdech, doplněných moderní recepční budovou od architektů Györgye Skardelliho a Ference Lázára.

DŮM VINAŘSKÉ KULTURY GOLS

Gols, Burgenland (AT)

Ochutnávka v Domě vinařské kultury v Golsu nabízí architektonická i chuťová překvapení. Moderní vinotéka s urbánním designem vdechla nový život nejstarší stavbě této vinařské obce v burgenlandské oblasti a nabídka 400 různých vín od 98 golských vinařů je pro znalce skutečným panoptikem.

Rekonstrukce starého vinařského domu, zachráněného před demolicí, vedla k půvabnému propojení starých a nových částí stavby. Tým architektů z ateliéru Eberstaller & Co. zachoval při přestavbě charakter tradičního řadového dvorce v burgenlandské ulicové vesnici a Michael Maier & Michael Waechter ho doplnili moderními vestavbami. Degustační místnost, v níž se teplé tóny dřeva na podlaze a nálevním pultu snoubí s chladným betonem a třpytivým měděným plechem v kombinaci s fotodesignem na stěnách, kontrastuje s okolím. Přesto zde uznávají tradici. Sortiment skladovaný ve čtyřech sklepeních zahrnuje světoznámá vína i úspěšné nováčky a prodává se za ceny „ze dvora“. Dům však plní i své kulturní poslání. Akce mezi bujně kvetoucími keři oleandřů lákají mezi nově oživené staré zdi domácí obyvatelé i turisty.

route.centrope.info/go/5094

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Dům vinné kultury Gols, Hauptplatz 20, A-7122 Gols

tel +43 (2173) 200 39, www.weinkulturhaus.at

listopad-březen st-po 10-17 hod, v úterý zavřeno

duben-říjen st-po 10-19 hod, v úterý zavřeno

TIP PRO LABUŽNÍKY

Mole West, Pod designem interiéru plážové restaurace u Neziderského jezera se podepsal burgenlandský umělec Nikolaus Eberstaller.

Strandbad-Westmole, A-7100 Neusiedl am See, tel +43 (2167) 202 05,
www.molewest.at

Pronajmi si keř

Být tak jednou vinařem. Dobrý nápad pro lidi, kteří mají rádi zajímavé zážitky. V Purbachu máte možnost najmout si svůj vlastní keř vinné révy. Společně s oceněnými vinaři pak můžete být teoreticky i prakticky u jednotlivých pracovních kroků od vinohradu až po výrobu ve vinném sklepě. www.purbach.at

VINAŘSTVÍ ESTERHÁZY II

Trausdorf an der Wulka, Burgenland (AT)

20

Vinařství Esterhazy, otevřené sklizní z roku 2006, představuje soudobý kontrast ke staleté vinařské tradici jednoho z nejvýznamnějších knížecích rodů Evropy. Bohatství zde vždycky podporovalo kulturu a nacházelo svůj výraz v nádherných stavbách. Zámek v Eisenstadtu byl po 350 let sídlem knížecího vinařství, dokud si moderní doba nevynutila novou výstavbu. Nedaleko od esterhazyovského statku nyní výrazná budova hostí nejmodernější výrobu vína v Rakousku a její prosklené degustační místnosti jsou na dohled od zámku. Velkorysé skleněné stěny dovolují nahlédnout i do výrobních prostor. Jediněčná je mohutná stěna z přírodního jílu v místnosti pro barriqueová vína, jež zajišťuje přirozenou regulaci teploty a vlhkosti vzduchu.

Za provedení zodpovídal burgenlandský projektant Anton Mayerhofer, umělecké návrhy vypracovali architekti Pichler a Traupmann. Upravené byly i venkovní prostory. Citlivým uplatněním typických prvků této kulturní krajiny, jako jsou vinice, remízky a hospodářské cesty, se krajinným návrhářům z firmy 3:0 podařilo propojit vinařský provoz a krajinu a vytvořit novou špičkovou lokalitu panonského vinařství.

route.centrope.info/go/5067

KRAJINNÍ ARCHITEKTI: 3:0 LANDSCHAFTSARCHITEKTUR

Oliver Gachowetz, Robert Luger a Daniel Zimmermann se od roku 2000 věnují úkolům projektování krajiny. Od plánování soukromých zahrad a parků přes veřejnou zeleň a urban design až po péči o památné zahrady, vždy považují za důležité zohledňovat jak vývoj soudobé architektury, tak i historické zahradnické umění.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinařství Esterházy II, Trausdorf 1, A-7061 Trausdorf/Eisenstadt, tel +43 (2682) 633 48
www.esterhazywein.at. Denně 10-19 hod

Expozice Cesta hroznu, Kellerweg 15 (na silnici B 50), A-7023 Pöttelsdorf,
tel +43 (2626) 5200, www.poettelsdorf.at
duben-listopad po-so 10-17 hod, prosinec-březen po domluvě

TIP PRO LABUŽNÍKY

Vinařství Umathum GmbH, St Andräer Str. 7, A-7132 Frauenkirchen, tel +43 (2172) 2173
www.umathum.at. po-pá 9-18 hod, so 10-17 hod, v neděli a o svátcích zavřeno

Při pohledu na pohádkovou nádheru knížecího dvora hovořil Johann Wolfgang von Goethe nadšeně o „esterházyovské říši víl“, jak dokládá jeho „Dichtung und Wahrheit“.

Expozice „Cesta hroznu“

Cesta hroznu z keře až do sklenice můžete na vlastní oči sledovat v Pöttelsdorfu. Prohlídka vinařského provozu začíná douškem místního růžového sektu, přičemž světlo, hudba, barvy i vůně stále kladou do centra pozornosti víno. Průmyslová stavba ze 70. let se originální inscenací a cílenými architektonickými zásahy změnila v atraktivní cíl pro všechny, kdo se zajímají o víno.

VINNÉ SKLEPY ARACHON

Horitschon, Burgenland (AT)

21

Tři nadšenci zapálení pro červené víno si předsevzali vyrábět „to pravé“ burgenlandské červené. Vydali se hledat vhodnou oblast a prošli při tom celý Burgenland. Jejich volba konečně padla na Horitschon ve středu této spolkové země, na místo zvané ve středověku „Arachon“ („u dubů“) a známé jako klasická oblast červeného vína. Nejprve museli přesvědčit místní vinaře o přednostech pracné barriqueové metody, ale nakonec měli úspěch. Od roku 2004 stojí sklep Wilhelma Holzbauera a Dietera Irresbergera, kde dostávají ušlechtilé moky z Arachonu dostatek času i místa k vyzrávání v 1000 dubových sudech. Nová budova představuje v kultivované vinné oblasti monumentální gesto. Impozantní pískovcové průčelí z kamene ze St. Margarethen o celkové délce 80 m kopíruje horizont. Alej z keřů vinné révy vede k trojúhelníkovému otvoru se vstupem a průchodem do intimního nádvoří. Z prezentačních místností v horním podlaží se návštěvníkům otevírá široký výhled do oblasti Blaufränkischland, pojmenované po frankovce, aniž by museli spustit oči ze sudů v barriqueových sklepech, uspořádaných po obou stranách.

route.centrope.info/go/5099

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

ARACHON T.FX.T Vereinte Winzer Blaufränkischland

Günserstraße 54, A-7312 Horitschon, tel +43 (2610) 423 21-12, www.arachon.com

út-čt 10-12 a 13-16 hod, pá 10-12 a 13-16.30 hod, so 13-18 hod

v neděli, pondělí a o svátcích zavřeno

TIP PRO LABUŽNÍKY

Restaurace Landgasthaus Kedl, Urbersdorf 33

A- 7540 Güssing, tel +43 (3322) 424 030

www.tiscover.at/gasthof.kedl

kuchyně denně kromě 11.30-13.30 a 18-20 hod,

v úterý zavřeno

„Pro velké kluky je červené víno jeden z nejlepších darů.“
Wilhelm Busch

Coolkeeper

Z vápenatého pískovce ze St. Margarethen, který zdobí v Horitschonu fasádu a byl použitý už i na stavbu vídeňského svatoštěpánského chrámu, se přímo v St. Margarethen vyrábějí také moderní chladiče na víno. Při prohlídce zdejšího Římského lomu si můžete nadčasově prostý chladič zakoupit pro domácí požitek z vína. www.roemersteinbruch.at

VINAŘSTVÍ WENINGER

Balf, župa Győr-Moson-Šoproň (HU)

22

Že je víno spojujícím prvkem regionu, ukazuje příklad vinaře Franze Weninger, usazeného v burgenlandském Horitschonu, který v roce 1997 získal vinice v Šoproni. Tam se mezitím tradiční odrůdě „kékfrankos“ upsal i jeho syn Franz Reinhard, který chce frankovku zakotvit v maďarské vinařské kultuře tak, jak to odpovídá jejímu dřívějšímu významu. Weningerovi pro to mají ty nejlepší předpoklady. V Rakousku byli již mnohokrát oceněni jako Vinaři roku a také díky svým mezinárodním zkušenostem se pro nové vinařství spojili s architekty z firmy propeller z, známé novátorskými a funkčními projekty.

Uprostřed malebné krajiny jižně od jezera se nyní zdvihají krabicovité stavby opláštěné drážkovaným plechem, věnované výrobě, skladování i prezentaci. Sklep pro zrání barriqueového vína byl vykopán ve svahu a jeho pojízdná střecha současně slouží k příjezdu do výrobní haly. Nad ní je opět vyložený box, tvořící velkorysou střechu nad hlavním vchodem. V něm se lze „vznášet nad terénem“ a při degustaci vína klouzat pohledem směrem k Neziderskému jezeru.

route.centrope.info/go/5080

ARCHITEKTI: PROPELLER Z

Ateliér založili v roce 1994 Korkut Akkalay, ka.bru, Kriso Leinfellner, Philipp Tschofen a Carmen Wiederin, roku 2005 Cena města Vídně za architekturu.

propeller z patří k mladé rakouské architektonické scéně a pracuje v širokém spektru od architektury přes návrhy interiérů a výstavnický design až po grafické a umělecké projekty.

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Vinařství Weninger, Fő u. 23., H-9494 Šoproň-Balf, tel +36 (30) 678-74-47
www.weninger.com. Po-čt 8-16 hod, pá-so 9-17 hod

TIP PRO LABUŽNÍKY

Dům vína Taschner, Balfi út 164, H-9400 Šoproň, tel +36 (99) 506-605
www.taschnervin.hu. Prodej denně 8-16 hod, ochutnávky po dohodě

Vinná kúra

Vedle chuťových požitků má víno nepochybně i léčivý vliv na organismus. Pozitivní účinky červeného vína jsou obecně známé, v meziválečném období vídeňští lékaři dokonce zjistili, že vinný kámen pozitivně působí při zpomalené činnosti žaludku a střev. Pacientům tehdy doporučovali hotel Lővér v blízké Šoproni. Dnešní zájemci o vinnou kúru mohou pití vína u Weningerů zkombinovat s návštěvou v léčebných lázních v Balfu.

OHŇOVÁ VĚŽ

Šoproň, župa Győr-Moson-Šoproň (HU)

Jako budova, která se nevyužívala k uchovávání ani k požívání vína, zato však k jeho ochraně, je šoproňská Ohňová věž v kolekci Architektura & víno unikátem.

Tento symbol města sloužil od 13. století jako severní brána v městském opevnění a svoji dnešní podobu získal po velkém požáru v roce 1676. Z barokního arkýře se otevírá nádherný panoramatický výhled na jednu z nejstarších vinařských oblastí v Maďarsku. Šoproňská vína vděčí za svoji kvalitu mimořádně příznivému podnebí, ovlivněnému velkou zrcadlovou plochou jezera. Tuto kvalitu oceňovali i panovníci a královskému městu Šoproň tak dopomohla k řadě vinařských privilegií. V městském archivu najdeme záznamy o používání šoproňského vína jako „léku“ proti žaludečním potížím královen stejně jako o jeho dodávkách královskému dvoru.

Šoproňští měšťané, známí také jako pěstitelé fazolí, si toto uznání pečlivě chránili. Výrobu a výčep vína upravoval zvláštní vinný desátek a šenkovní právo, ostražitým okem se hlídala také nepříjemná konkurence. Jakmile strážný na městské věži zahlédl dodávku cizího vína, zazvonil na poplach zvláštním „vinným zvonem“.

route.centrope.info/go/5139

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Ohňová věž Šoproň, Fő tér, H-9400 Šoproň
tel +36 (99) 311-327, www.muzeum.sopron.hu
denně 10-20 hod

TIP NA UBYTOVÁNÍ

Hotel Wollner, Templom u. 20
H-9400 Šoproň
tel +36 (99) 524 400
www.wollner.hu

Napoleonská Vídeň

Název „modrá frankovka“, odrůda známá a oblíbená po obou stranách Neziiderského jezera, pochází údajně od francouzských okupačních vojsk za napoleonských válek. Ti pro své obchody používali dvojí bankovky: bezcenné bílé, vytisknuté pouze pro válku, a hodnotné modré. Šoproňští vinaři to navzdory nedostatečným jazykovým znalostem brzy prokoukli a požadovali k zaplacení svého vína jenom „modré franky“.

SVĚTOVÉ DĚDICTVÍ – OBLAST FERTÖ-NEUSIEDLER-SEE

Župa Győr-Moson-Šoproň (HU), Burgenland (AT)

24

Neziderské jezero leží v centru **centrope** jako hranice překračující biotop vzácných druhů rostlin a živočichů i jako domov několika národnostních skupin, jejichž tisícileté soužití a hospodaření spoluutvářelo tuto jedinečnou krajinu.

To je dostatek důvodů, aby odborníci z komise pro světové dědictví UNESCO v roce 2001 oblast kolem jezera prohlásili za součást světového dědictví, za „místo zvláštního významu pro lidstvo“, jak stojí v Chartě UNESCO. Ve 134 státech na celém světě je 788 takových míst, 611 z nich je na tomto prestižním seznamu kvůli své kulturní hodnotě (jako centrum Vídně) a 154 jako přírodní památky (třeba Grand Canyon v USA). Pouze 23 oblastí však bylo tímto titulem vyznamenáno kvůli kulturnímu i přírodovědnému významu.

Patří k nim i region kolem Neziderského jezera. Vděčí za to jedinečné souhře různých klimatických vlivů, geologických, živočišných a rostlinných pásem a rozmanitému etnickému složení okolního obyvatelstva. Je tak symbolem obohacujícího účinku pestrosti a soužití v srdci Evropy.

route.centrope.info/go/5140

KONTAKT/OTVÍRACÍ DOBA

Informační centrum národního parku:

H-9435 Sarród, Rév-Kócsagvár, Pf. 4, Tel +36 (99) 537-620, www.ferto-hansag.hu

A-7142 Illmitz, tel +43 (2175) 34420, www.nationalpark-neusiedlersee-seewinkel.at

Půjčovna lodí & okružní plavby

Podersdorf, www.schiffahrt-knoll.at

Breitenbrunn, Podersdorf Rust, www.gmeiner.co.at

Houpání na jezerních vlnách

Neziderské jezero si nejlépe užijete z paluby, s pohledem pohupující se rákosí a třpytivé vlnky. Příležitostí k tomu je dost pro každou povahu. Může to být okružní plavba až do ptačí rezervace, na přívozu s jízdním kolem, s hudbou a ochutnávkou vína, sportovně na katamaránu nebo pomaloučku na šlapadle ...

Všechny stavby a typy na výlety zážitkové trasy Víno & architektura lze najít i v internetovém průvodci **route.centrope.info**. Tento obrázků, popisek a otvíracích dob zde máte k dispozici jako servis pro pohodlnou přípravu výletů a vycházek také mapy oblastí a plány měst. Veškeré adresy jsou lokalizované a hledání v jejich okolí nabízí ideální kombinace architektonických cílů, hotelů a restaurací. Odkazy na internetové stránky regionálních organizací cestovního ruchu vám poskytnou další aktuální informace o zajímavostech, ubytovacích možnostech apod.

Nakonec zde díky přímému propojení s evropskou architektonickou databází **nextroom.at** najdete hned i další informace o architektuře a architektech ze všech zúčastněných regionů.

Pro zážitkovou cestu ve znamení architektury & vína prostě sledujte atraktivní trasy, které jsme pro vás připravili. Nebo si sestavte docela individuální výlet pomocí vyhledávací funkce „archtour“. Veškeré adresy – vinařství, zážitkových cílů, restaurací i hotelů – jsou označeny příslušnými symboly a snadno se navzájem kombinují.

Ať chcete spojit svou služební cestu s výletem za vínem okolního regionu, porovnávat různá tvůrčí období určitého architekta nebo projít si nejmodernější vinařství v Burgenlandu, na jižní Moravě nebo západním Maďarsku – pomocí internetového průvodce si sestavíte docela individuální trasu.

Vinařský slovníček

německy	česky	slovensky	maďarsky
Abgang	dochuť	finiš, finále	utóíz
Alkoholgehalt	obsah alkoholu	obsah alkoholu	alkoholtartalom
Aroma	aroma	aróma	zamat
Barrique	barrique	barik	barrique
Blaufränkischer	frankovka	Modrá frankovka	kékfrankos
Bouquet	buket	buket	buké
Cabernet Sauvignon	cabernet sauvignon	Cabernet Sauvignon	cabernet sauvignon
Charakter	charakter	charakter	jelleg
Chardonnay	chardonnay	Chardonnay	chardonnay
Cuvée	cuvée	Cuvée	cuvée
Eiswein	ledové víno	ľadové víno	jégbor
fruchtig	ovocná chuť	ovocný	gyümölcsízű
Gastgarten	zahrádka	záhrada	vendégkert
gehaltvoll	vysoký obsah extraktu	plný	testes
Gewölbe	klenba	pivnica	boltív
Gärung	kvašení	trpký	erjesztés
herb	trpká chuť	kvasenie	fanyar ízű
Heuriger	letošní víno	viešne víno	heuriger
Jungwein	mladé víno	mladé víno	fiatal bor
Karaffe	karafa	karafa	csiszolt üvegpalack
Kellergasse	ulice vinných sklepů	pivničná ulička	pincesor
Korken	zátka	korok	parafadugó
Merlot	merlot	Merlot	merlot
Most	mošt	mušt	must
Museum	muzeum	múzeum	múzeum
Presshaus	lisovna	pres	présház
Rebe	réva	vinič	szőlő

německy	česky	slovensky	maďarsky
Rotwein	červené víno	červené víno	vörösbor
Säuregehalt	obsah kyselin	obsah kyseliny	savtartalom
Sekt	sekt	sekt	pezsgő
Sturm	burčák	burčiak	murci
Traminer	tramín	tramín	tramini
Traube	hrozen	hrozno	szőlőfürt
trocken	suché víno	suché	szárász
Veltliner	veltlín	veltlín	veltelini
Veredelung	štěp révy	zušľachtenie	feldolgozás
Verkauf	prodej	predaj	eladás
Verkostung	degustace	ochutnávka	borkóstoló
Vinothek	vinotéka	vinotéka	vinotéka
vollmundig	plná chuť	plnokrvné	telt ízű
Weinbaugebiet	vinařská oblast	vinohradnícka oblast	borvidék
Weinberg	vinohrad	vinohrad	szőlőhegy
Weinfass	sud na víno	vinny sud	boroshordó
Weinflasche	láhev na víno	vinna fľaša	borosüveg
Weinglas	sklenice na víno	vinny pohár	borospohár
Weingut	vinařství	vinárstvo, vinársky závod	borászat
Weinkeller	vinny sklep	vinna pivnica	borpince
Weinlese	vinobraní	vinobranie	szüret
Weinstock	vinny keř	vinic hroznorodý	szőlőtőke
Weißwein	bílé víno	biele víno	fehérbor
Welschriesling	ryzlink vlašský	rizling vlašský	olaszrizling
WinzerIn	vinař, vinařka	vinár, vinohradník(čka)	borosgazda, vincellér

Rakousko

WienTourismus
www.wien.info

Úřad dolnorakouské zemské vlády
odbor hospodářství, turismu a technologie

Niederösterreich-Werbung
www.niederoesterreich.at

Burgenland Tourismus
www.burgenland.info

Slovensko

Bratislavský kraj
odbor cestovního ruchu a přeshraniční spolupráce
www.region-bsk.sk

Město Bratislava
odbor cestovního ruchu
www.bratislava.sk

Město Trnava
odbor zahraničních vztahů
www.trnava.sk

Česko

Centrála cestovního ruchu jižní Moravy

www.ccrjm.cz

Oddělení cestovního ruchu JMK

www.jizni-morava.cz

Kancelář primátora - Kancelář strategie města Brna

Referát marketingu města Brna

www.brno.cz

Maďarsko

Samospráva města Győru s právy župy

Samospráva župy Győr-Moson-Šoproň

Šoproňská společnost pro vinařský marketing

Turistické informace Győr

www.gyor.hu

Turistické informace Šoproň

www.sopron.hu; tourinform.sopron.hu

Turistické informace župy Győr-Moson-Šoproň

www.gymsmo.hu

Turistické informace Kőszeg

www.koszeg.hu

Impressum

VEREINIGTE CENTROPE: ARGE CENTROPE ve spolupráci se svazy a odbory cestovního ruchu partnerských měst a regionů CENTROPE; c/o Europaforum Wien (sekretariát projektu), Rahlgasse 3/2, A-1060 Wien, office@centrope.info; www.centrope.info

ŘÍZENÍ A KOORDINACE PROJEKTU: Siegrun Herzog, Johannes Lutter, Sabine Mašek

KONCEPCE: nextroom - architektur im netz, www.nextroom.at, Juerg Meister, Helga Kusolitsch

REDAKCE&TEXT: Helga Kusolitsch

GRAFICKÝ DESIGN: clara monti grafik | www.claramonti.at

TISK: Simply More Printing

Výběr architektonických cílů a tipů na výlety proběhl ve spolupráci s partnery CENTROPE.

Tato brožura je vydána v češtině, maďarštině, němčině a slovenštině.

Spolufinancováno z prostředků iniciativy EU INTERREG IIIA.

© Arge CENTROPE, 2007 Všechna práva vyhrazena.

Rejstřík

3:0 Landschaftsarchitektur	49	Ott Paul	50
AP Atelier	20, 21	Prexta Boris	16, 17
Philippe Brame	45	propeller z	52
Fuggerei Augsburg	36	Red Monkey Group	18
Czech Tourism	35	Krajský úřad JMK	21, 35
CZITA architects	44, 45	Regionální muzeum Mikulov	22
Eberstaller Nikolaus	46	Schorn Stefan, www.Mineralienatlas.de	53
eichinger oder knechtl	10	seymann-film.at	49
Erlebniskeller Retz	31	Simlinger Wolfgang	13, 15
Vinařství Esterhazy/Rupert Steiner	49	Sivel Miroslav	25
Firma Gossy	51	Skočec Martin	16
Gemeinde Weiden/Andreas Liszt	Cover	Sonberk Winery	21
Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház	43	Spiluttini Margherita	10, 11, 27, 28, 29
Hanusková Anna	39	Město Bratislava, odbor cestovního ruchu	17, 19
Hotel Strážnice	24	Steiner Rupert	11
Hotel Wollner	54	Strba Jan	38
Ivanová Katarína	37	Centrála cestovního ruchu jižní Moravy	25
Karpatská perla s.r.o.	36	Taverna Florian	42
KOGO Mediteran, s.r.o.	18	Therme Laa	30
LOBMEYR Maurizio Maier	7, 11	Vereinte Winzer/Thorn	51(2)
LOISIUM/Robert Herbst	9, 28, 29(2)	Vicanová Martina	23
Luttenberger Walter	19, 23(2), 33(3), 36, 37, 40, 41(2), 43, 53(2), 55	Vinotéka Bor-Pont	44
Malokarpatské múzeum v Pezinku	39	Weingut Christ	13
nextroom - architektur im netz	58, 59	Weingut Wieninger/Lalo Jodlbauer	14, 15
Niederösterreich-Werbung/		Weingut Wieninger/Herbert Lehmann	12
Kurt-Michael Westermann	27	Salón vín ČR Valtice	35
NTG/Mike Ranz	Cover, 47(2), 56(2), 57(2)	Weinstraße Niederösterreich/	
Odorizzi Pia	14	Barbara Krobath	31(2)
		Williams Larry	48